

I

(Állásfoglalások, ajánlások és vélemények)

VÉLEMÉNYEK

TANÁCS

A TANÁCS VÉLEMÉNYE

(2009. július 7.)

Szlovákiának a 2008–2011-ös időszakra vonatkozó stabilitási programjáról

(2009/C 170/01)

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre ⁽¹⁾ és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság ajánlására,

a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

A KÖVETKEZŐ VÉLEMÉNYT FOGALMAZTA MEG:

1. 2009. július 7-én a Tanács megvizsgálta Szlovákiának a 2008–2011-ös időszakra vonatkozó stabilitási programját.
2. A nagy mértékű GDP-növekedés éveit követően a szlovák gazdaság 2008 negyedik negyedében veszíteni kezdett lendületéből, amikor is a GDP-növekedés 2,5 %-ra lassult az előző évhez képest. A többnyire az autóiparra és az elektronikai ágazatra szakosodott, kisméretű, nyitott gazdaságként Szlovákiát a külső kereslet jelentős csökkenése révén érinti a gazdasági visszaesés. Az export meredeken csökkenő pályán van 2008 negyedik negyedéve óta, ami negatív következményekkel jár az ipari termelésre és az üzleti bizalomra nézve. A válság leginkább a feldolgozóipart sújtotta, míg a banki ágazatra csak kis mértékben hatott ki. A munkanélküliségi ráta a fokozatos csökkenés időszaka után 2008 negyedik negyedében emelkedni kezdett, a gazdasági visszaesés miatti elbocsátásokkal a háttérben. Az előrejelzés szerint 2009-ben és 2010-ben jelentős mértékben romlik az államháztartás. Az államháztartási egyenleg és a strukturális egyenleg romlása rohamosan szűkíti a költségvetési mozgásteret. A szlovák hatóságok által a válságra válaszként elfogadott ösztönző csomagok teljes nagyságrendje 2009-ben a becslések szerint a GDP mintegy 0,5 %-át teszi ki. Továbbá az euro bevezetése előtti korona-felértékelés és a viszonylag erőteljes 2008-as bérnövekedés miatt gyengült Szlovákia versenyképése, és ez további kihívást jelenthet.

⁽¹⁾ HL L 209., 1997.8.2., 1. o. Az ebben a szövegben említett dokumentumok az alábbi weboldalon érhetők el: http://ec.europa.eu/economy_finance/about/activities/sgp/main_en.htm

3. A program alapjául szolgáló makrogazdasági forgatókönyv azzal számol, hogy a reál-GDP növekedése a 2008-as 6,4 %-ról 2009-ben 2,4 %-ra csökken, majd 2011-re fokozatosan 4,5 %-ra javul. A 2009 első negyedévére vonatkozó GDP-becslések fényében, amelyek az előző évhez képest 5,6 %-os szűkülést jeleznek elő, ez a forgatókönyv kifejezetten kedvező növekedési feltételezéseken alapul⁽¹⁾. A Bizottság szolgálatai 2009-re 2,6 %-os szűkülést, 2010-re pedig 0,7 %-os mérsékelt javulást jeleznek előre. Szlovákia fő kereskedelmi partnereinek gazdasági kilátásai az utóbbi hónapokban gyorsan romlottak, ezért az export a programban feltételezettnél valószínűleg sokkal erősebben esik vissza és helyreállása jobban elhúzódik. Ezenfelül a gazdaság 2010-es felélénkülését arra a feltételezésre alapozza a program, hogy a potenciális növekedést nem érinti a jelenlegi visszaesés, ami az állás-és-beruházások várt csökkenése fényében valószínűtlennek tűnik.

A program előrejelzése szerint az infláció 2009-ben 2,2 %-ra lassul, majd ezt követően 2010-ben és 2011-ben 3,6 %-ra illetve 4,1 %-ra gyorsul. Ezek a becslések valószínűnek tűnnek, de nincsenek teljesen összhangban a programban 2009-re feltételezett nagyobb mértékű növekedéssel.

4. 2008-ban az államháztartási hiány a konvergenciaprogram előző változatában foglalt, a GDP 2,3 %-ának megfelelő céllal szemben a GDP 2,2 %-a volt. Ez a vártnál kissé alacsonyabb államháztartási hiány a 2007-ből eredő (a GDP 0,6 %-ával) jobb kiindulási helyzet és a vártnál magasabb bevételnövekedés eredménye, viszont a kiadásnövekedés is a vártnál magasabb volt. A bevételeket különösen a nyugdíjjárulékoknak a teljes tökefedezeti nyugdíjpillérből a felosztó-kirovó rendszerbe történő átirányítása, a többlet kibocsátási kvóták eladása és a nem adójellegű elemekből származó, a vártnál valamivel magasabb bevétel növelte. A váratlan kiadásnövekedés főként a múltbéli privatizációkból származó kötelezettségekből és a nem pénzügyi társaságok adósságának elengedéséből ered. A kedvező munkaerő-piaci fejlemények és a helyi önkormányzatok tervezettnél alacsonyabb kiadásai azonban segítettek a kiadásnövekedés korlátozásában.
5. A program előrejelzése szerint az államháztartási hiány 2009-ben a GDP 3 %-ára bővül. A növekedés nagy része a jelenlegi lassulásnak és az automatikus stabilizátorok működésének tudható be. A Bizottság szolgálatainak előrejelzésében egy jelentősen kevésbé optimista makrogazdasági forgatókönyv alapján az államháztartási hiány erőteljesebben növekedik, a GDP 4,7 %-ára. A Bizottság szolgálatai által a programban megadott információk alapján újraszámolt, a strukturális egyenleg változásaként mért költségvetési irányvonal 0,5 % körüli, azaz némileg expanzív.
6. A stabilitási program nem határoz meg középtávú költségvetési célkitűzést⁽²⁾, és arra összpontosít, hogy az államháztartási hiányt a GDP 3 %-a alatt tartva elkerüljék a túlzott hiány esetén követendő eljárást. A konszolidációs erőfeszítések várhatóan 2010-ben folytatódnak, amikor a gazdaság helyreállításával az ösztönző intézkedések legtöbbjét befejezik, de főként 2011-ben kapnak erőre. Ebben a két évben az államháztartási hiány a tervek szerint a GDP 2,9 %-a illetve 2,2 %-a lesz. A kiigazítást a kiadási oldalra koncentrálnak, ahol a ráta az előrejelzések szerint GDP-arányosan 1 százalékponttal esik vissza 2009 és 2011 között, főként az alkalmazottak bérére és a közbelső fogyasztásra, a szociális juttatásokra és a támogatásokra fordított kiadások csökkentésének köszönhetően. Az ennek alapjául szolgáló intézkedéseket azonban nem határozták meg. A társadalombiztosítási járulékok csökkentése okozta bevételkiesés az előrejelzés szerint GDP-arányosan 0,3 százalékpont lesz.
7. A költségvetési célokhoz jelentős lefelé irányuló kockázatok kapcsolódnak. A makrogazdasági forgatókönyv túlzottan optimista. A munkanélküliség alacsony szintjének feltételezése várhatóan a szociális kiadások alulbecsléséhez vezet. Tekintettel a munkanélküliek növekvő számára, az aktív és a passzív munkaerő-piaci intézkedések végrehajtása a tervezettnél magasabb kiadásokat tesz majd szükségessé. Az alkalmazottak bérének és a közbelső fogyasztásnak a GDP-arányosan 0,6 százalékpontot kitevő, 2009–2011-re tervezett jelentős csökkentését nem támasztják alá a szükséges intézkedésekre vonatkozó további információk. A romló makrogazdasági környezetben nehéznek tűnik a támogatások tervezett csökkentése. A bevétel becsléseit óvatosan kell kezelni, két okból. Először, a jelenlegi gazdasági fejlemények közepette az adóbevétel a vártnál rosszabbul alakulhat, különösen 2009-ben.

⁽¹⁾ A program egy alternatív, nem teljes körű forgatókönyvet is bemutat, amely 2009-re kedvező növekedési feltételezéseken alapul, 2010-re pedig megalapozottabb feltételezéseken, ugyanis eszerint a GDP-növekedés a 2008-as 6,4 %-ról 2009-ben -1 %-ra csökken mielőtt 1 %-ra javulna 2010-ben.

⁽²⁾ A konvergenciaprogram 2007. novemberi változatában még a GDP 1 %-át kitevő strukturális (azaz ciklikusan kiigazított, egyszeri és egyéb átmeneti intézkedések nélküli) hiányként határozták meg, amelyet 2010-re kell elérni.

Másodszor, a 2009. évi költségvetés számít arra, hogy a teljes tőkefedezeti nyugdíjpillérből jelentős eszközök kerülnek át a felosztó-kirovó pillérbe, ami várhatóan nem valósul meg, mivel a megfigyelések szerint a befizetők csak alacsony számban élnek a lehetőséggel, hogy visszatérjenek a felosztó-kirovó pillérbe.

8. A népesség előregedése hosszú távon az EU-átlagnál valamivel jelentősebb mértékben befolyásolja a költségvetést, főként a nyugdíjkiadások következő évtizedekre előre jelzett viszonylag magas növekedése miatt. Ezért fontos, hogy a már elfogadott nyugdíjreformban ne történjen visszalépés. Az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságának megőrzése érdekében, az előregedő népességre tekintettel folytatni kell a nyugdíjrendszer felosztó-kirovó pillérének reformját, és el kell kerülni, hogy a teljes tőkefedezeti nyugdíjpillér stabilitása veszélybe kerüljön. A program előrejelzése szerint 2008-ban az előző változatban becsült kiindulási helyzetnél jobb költségvetési egyenleg fokozza a népesség előregedésének a fenntarthatósági részre gyakorolt költségvetési hatását. Ha a Bizottság szolgálatainak 2009. tavaszi előrejelzésében szereplő 2009-es költségvetési egyenleget tekintenénk kiindulási alapnak, a fenntarthatósági rész jelentősen kiszélesedne. A programban tervezettnek megfelelően nagyobb elsődleges többletek elérése középtávon hozzájárulhat az államháztartás fenntarthatóságával kapcsolatos, jelenleg közepes kockázatok csökkentéséhez.
9. Szlovákiának nem kötelező többéves költségvetési kerete van, három éves költségvetési tervezéssel. A 2007-es tanácsi vélemény ajánlása ellenére nem vezettek be olyan kötelező szabályokat, mint például a kiadási korlát. A múltbéli konvergenciaprogramokban meghatározott hiánycélokat főként a vártnál erősebb gazdasági teljesítménynek köszönhetően teljesítették. A középtávú költségvetési keretekben felvázolt kiadási terveket a múltban mindig túllépték és később felfelé módosították. Ez tanácsossá teszi egy jogilag kötelező erejű kiadási szabály bevezetését annak biztosítása érdekében, hogy alacsonyabb bevételek esetén is biztosított legyen a költségvetési fegyelem. Az intézményi reformok végrehajtása tekintetében a stabilitási program megjegyzi, hogy nem történt jelentős változás a konvergenciaprogram utolsó változata óta. 2008. júniusban a szlovák hatóságok elfogadták a „Szlovákia 21” modernizációs programot, amely az adó- és a társadalombiztosítási rendszerek egyszerűsítésére és az adók, vámok, társadalombiztosítási és egészségbiztosítási járulékok beszedésére szolgáló integrált rendszernek a megteremtésére irányuló intézkedéseket foglal magában. E célból várhatóan 2013-ra felállítanak egy központi adóbeszedő szervet. Tervezik a magán- és közzsféra közötti, valós idejű elektronikus adatcserét lehetővé tevő informatikai rendszerek alkalmazását is. Ezek az intézkedések a közigazgatás hatékonyságát javítanák.
10. A pénzügyi válságra reagálva a szlovák hatóságok korlátlan betétgaranciát vezettek be. A Szlovák Nemzeti Bank szigorúbb likviditási követelményeket vezetett be a bankok számára. A szlovák hatóságok feltőkésítették két állami tulajdonban lévő bankot (a Szlovák Garancia és Fejlesztési Bankot és az Eximbanka-t) és hitelkeretet nyitottak az Európai Beruházási Banknál annak érdekében, hogy a hitel-feltételek esetleges szigorításának hatását enyhítsék a vállalkozói szektor, különösen a kkv-k számára. A kkv-k társfinanszírozására irányuló együttműködési és információcsere-megállapodást írt alá a pénzügyminisztérium, a Szlovák Bankszövetség, az Eximbanka és a Szlovák Garancia és Fejlesztési Bank azzal a céllal, hogy bankgaranciát nyújtson a kereskedelmi bankok által a kkv-knek nyújtott hitelekhez.
11. A külső egyensúlyhiány miatt korlátozott költségvetési mozgástér fényében a Szlovákia által 2009-re és 2010-re elfogadott korlátozott költségvetési ösztönző csomag megfelelő válasznak tűnik a gazdasági visszaesésre. Bevételi oldalon a főbb intézkedések közé tartozik az adómentes jövedelemhatár átmeneti emelése, az alacsony jövedelmű foglalkoztatottaknak járó magasabb kedvezmények, az önfoglalkoztatók társadalombiztosítási járulékaiknak csökkentése és az üzleti K+F tevékenységek adókedvezménye. A főbb kiadásoldali intézkedésekhez tartozik a vállalkozások által végzett K+F projektek támogatása, a kkv-k és a társadalmi célú vállalkozások kiegészítő finanszírozása, az autóleselejtezési rendszer és a foglalkoztatás megteremtéséhez és fenntartásához nyújtott támogatás. Az intézkedések teljes nagyságrendje a szlovák hatóságok becslése szerint mindkét évben (2009 és 2010) a GDP 0,5 %-a körül van. A költségvetési intézkedések nettó hatása a GDP 0,4 %-át teszi ki. Ezenkívül a szlovák hatóságok tervezik a uniós források jobb felhasználását és az autópálya-építéseket illetően a köz- és magánszféra partnerségei (PPP) megvalósításának felgyorsítását. Az elfogadott intézkedések összhangban vannak az európai gazdaságélénkítési tervvel, mivel kedvezőtlen helyzetű csoportokra irányulnak és legtöbb esetben átmenetiek. Az időszzerűség tekintetében az ösztönző csomagok végrehajtását valamelyest a programidőszak végére ütemezik olyan értelemben, hogy a teljes költségvetési hatásnak csak a fele érvényesül 2009-ben. Bár a közlekedési infrastruktúrára irányuló PPP-projektek potenciálisan jelentős mértékben fellendíthetik a gazdaságot, végrehajtásuk adminisztratív akadályok és a szigorú hitelfeltételek miatt eltolódhat. Általánosságban az ösztönző intézkedések valószínűleg enyhítik a gazdasági válság hazai keresletre és munkaerőpiacra gyakorolt kedvezőtlen hatásait.

Ezek az intézkedések kapcsolódnak a középtávú reformtervhez és a Bizottság által 2009. január 28-án – a növekedést és foglalkoztatást célzó megújult lisszaboni stratégia keretében – javasolt, és a tavaszi Európai Tanács által március 19-én jóváhagyott országspecifikus ajánlásokhoz.

12. Az előrevetített költségvetési irányvonal a Bizottság szolgálatainak 2009. tavaszi előrejelzése szerint 2009-ben némileg expanzív, a költségvetési ösztönző csomag végrehajtása miatt. A tervezett költségvetési konszolidáció, különösen a kiadásoldali csökkentések eredményeképp a strukturális egyenleg 2009 után kissé javul. A teljes programidőszak alatt azonban nem tartják fenn a GDP 3 %-ában rögzített referenciaérték átlépésével szembeni biztonsági tartalékot. A program kifejezetten optimista makrogazdasági forgatókönyve és a tervezett kiadáscsökkentéseket alátámasztó konkrét intézkedések hiánya miatt várhatóan nehéz lesz a költségvetési célok elérése.
13. Ami a stabilitási és konvergenciaprogramok magatartási kódexében meghatározott adatszolgáltatási követelményeket illeti, a program majdnem minden előírt és nem kötelező adatot megad⁽¹⁾.

Általános következtetésként megállapítható, hogy a költségvetési politika Szlovákiában némileg expanzív lesz 2009-ben és restriktívvé válik 2010-től. A stabilitási programban szereplő költségvetési előrejelzések kifejezetten optimista makrogazdasági feltételezéseken alapulnak. A költségvetési célokat érintő kockázatok egyértelműen negatívak. A korlátozott ösztönző intézkedéseket magában foglaló 2009-es expanzív költségvetési irányvonal megfelelőnek tűnik a versenyképességi kihívás fényében, és ezért összhangban van az európai gazdaságélénkítési tervvel. A középtávú költségvetési célok elérése azonban a programban tervezettnél jelentősebb strukturális konszolidációt követel meg 2009 után. A konszolidációs törekvéseket konkrét kiadási intézkedésekkel kell alátámasztani. Ezen túlmenően az államháztartás romlása kockázatot jelent a hosszú távú fenntarthatóság szempontjából is. Ezzel összefüggésben alapvető fontosságú a nyugdíjrendszer felosztó-kirovó pillére reformjának folytatása, valamint annak elkerülése, hogy a teljes tőkefedezeti nyugdíjpillér stabilitása veszélybe kerüljön.

A fenti értékelés alapján Szlovákia felkérést kap, hogy:

- i. hajtsa végre az európai gazdaságélénkítési tervvel összhangban és a Stabilitási és Növekedési Paktum keretében a tervezett válságellenes intézkedéseket;
- ii. biztosítsa a konszolidációt 2010-ben a gazdaság felélénkülése után és azt követően. Költségvetési stratégiáját és konszolidációs pályáját támassza alá a kiadások 2010-től kezdődő csökkentésére irányuló konkrét intézkedésekkel, melyeket jogilag kötelező erejű államháztartási kiadási korlátok bevezetésével támogasson, hogy alacsonyabb bevételek esetében is biztosítható legyen a költségvetési fegyelem;
- iii. az előregedő népszerűség jelentette kihívásra tekintettel, az államháztartás hosszú távú fenntarthatóságának fokozása érdekében folytassa a nyugdíjrendszer felosztó-kirovó pillérének reformját, és akadályozza meg, hogy a teljes tőkefedezeti nyugdíjpillér stabilitása veszélybe kerüljön.

A kulcsfontosságú makrogazdasági és költségvetési előrejelzések összehasonlítása

		2007	2008	2009	2010	2011
Reál-GDP (%-os változás)	SP 2009. április	10,4	6,4	2,4	3,6	4,5
	BIZ 2009. tavasz	10,4	6,4	- 2,6	0,7	n.a.
	KP 2007. november	8,8	6,8	5,8	5,0	n.a.
HICP infláció (%)	SP 2009. április	1,9	3,9	2,2	3,6	4,1
	BIZ 2009. tavasz	1,9	3,9	2,0	2,4	n.a.
	KP 2007. november	1,7	2,3	2,6	2,7	n.a.

(1) A hiányzó adatok tekintetében különösen a makrogazdasági kilátásokra vonatkozó szakasz említhető, ahol a készletváltozások és az értéktárgyak nettó beszerzése hiányzik. Bizonyos szakaszokban hiányoznak a 2007-es adatok (amelyeket azonban kérésre biztosítottak).

		2007	2008	2009	2010	2011
Kibocsátási rés ⁽¹⁾ (a potenciális GDP %-ában)	SP 2009. április	5,1	6,5	3,5	1,7	1,0
	BIZ 2009. ⁽²⁾ tavasz	6,5	8,0	0,9	- 2,2	n.a.
	KP 2007. november	1,8	2,3	2,1	1,4	n.a.
A külfölddel szembeni nettó hitelnyújtás/hitelfelvétel (a GDP %-ában)	SP 2009. április	- 4,6	- 5,8	- 4,2	- 2,9	- 2,6
	BIZ 2009. tavasz	- 4,7	- 5,6	- 7,6	- 6,2	n.a.
	KP 2007. november	- 3,4	- 1,9	- 1,1	- 0,4	n.a.
Államháztartási bevétel (a GDP %-ában)	SP 2009. április	32,7	33,4	32,1	31,6	31,8
	BIZ 2009. tavasz	32,5	32,7	33,6	34,1	n.a.
	KP 2007. november	33,2	33,0	31,8	31,8	n.a.
Államháztartási kiadás (a GDP %-ában)	SP 2009. április	34,6	35,6	35,1	34,5	34,1
	BIZ 2009. tavasz	34,4	34,9	38,3	39,4	n.a.
	KP 2007. november	35,7	35,3	33,7	32,6	n.a.
Államháztartási egyenleg (a GDP %-ában)	SP 2009. április	- 1,9	- 2,2	- 3,0	- 2,9	- 2,2
	BIZ 2009. tavasz	- 1,9	- 2,2	- 4,7	- 5,4	n.a.
	KP 2007. november	- 2,5	- 2,3	- 1,8	- 0,8	n.a.
Elsődleges egyenleg (a GDP %-ában)	SP 2009. április	- 0,6	- 0,9	- 1,7	- 1,7	- 1,0
	BIZ 2009. tavasz	- 0,5	- 0,9	- 3,3	- 4,0	n.a.
	KP 2007. november	- 1,0	- 0,9	- 0,3	0,5	n.a.
Ciklikusan kiigazított egyenleg ⁽³⁾ (a GDP %-ában)	SP 2009. április	- 3,4	- 4,1	- 4,0	- 3,4	- 2,5
	BIZ 2009. tavasz	- 3,8	- 4,5	- 4,9	- 4,7	n.a.
	KP 2007. november	- 3,0	- 3,0	- 2,4	- 1,2	n.a.
Strukturális egyenleg ⁽⁴⁾ (a GDP %-ában)	SP 2009. április	- 4,2	- 3,8	- 4,4	- 3,5	- 2,6
	BIZ 2009. tavasz	- 3,8	- 4,7	- 5,0	- 4,7	n.a.
	KP 2007. november	- 3,0	- 3,1	- 2,4	- 1,2	n.a.
Bruttó államadósság (a GDP %-ában)	SP 2009. április	29,4	27,6	31,4	32,7	32,7
	BIZ 2009. tavasz	29,4	27,6	32,2	36,3	n.a.
	KP 2007. november	30,6	30,8	30,5	29,5	n.a.

Megjegyzések:

⁽¹⁾ A reál-GDP-re és HICP-inflációra vonatkozó 2007-es adatokat kétoldali megegyezés alapján biztosították.

⁽²⁾ Kibocsátási rések és ciklikusan kiigazított egyenlegek a programoknak megfelelően, és ahogy a Bizottság szolgálatai a programban szereplő adatok alapján újraszámították.

⁽³⁾ A 2007 és 2010 közötti időszakra vonatkozóan 5,6 %-os, 4,9 %-os, 4,4 %-os és 3,9 %-os becslült potenciális növekedés alapján.

⁽⁴⁾ Ciklikusan kiigazított egyenleg, egyszeri és más átmeneti intézkedések nélkül. Az egyszeri és más átmeneti intézkedések a legutóbbi program szerint 2007-ben a GDP 0,8 %-át, 2009-ben a GDP 0,4 %-át, 2009-ben és 2010-ben a GDP 0,1 %-át teszik ki – hiánynövelők, és 2008-ban pedig a GDP 0,3 %-át teszik ki – hiánycsökkentők; a Bizottság szolgálatainak előrejelzése szerint 2008-ban a GDP 0,2 %-át, 2009-ben és 2011-ben pedig a GDP 0,1 %-át teszik ki, hiánynövelők.

Forrás:

Stabilitási program (SP); a Bizottság szolgálatainak 2009. áprilisi tavaszi előrejelzése (BIZ); a Bizottság szolgálatainak számításai.